

Ahir va començar un col.loqui internacional a la Universitat Lumière de Lió

Escriptors i investigadors europeus estudien les relacions entre Dalí, García Lorca i Buñuel

JOSEP M^a BERNILS V.

Lió/Figueres.— Ahir va començar a la Universitat Lumière de Lió un col.loqui internacional al voltant de les personalitats de Salvador Dalí, Federico García Lorca i Luis Buñuel en el qual participen una vintena d'escriptors i investigadors de l'obra d'aquests tres artistes que, d'una manera o altra, es troben relacionats per l'amistat que varen mantenir quan eren vius tots tres —del grup només queda Dalí—.

Al marge que un dels personatges escollits sigui el pintor figuerenc Salvador Dalí, cal remarcar la presència de dos empordanesos en els debats, el crític d'art i professor de la Universitat de Barcelona Rafael Santos Torroella, i el periodista Josep Playà Masset.

Aquest «col.loqui» s'organitza amb la col.laboració de la Universitat de Lumière de Lió, el Ministeri de Cultura espanyol, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, entre altres institucions.

Les sessions es desenvoluparan al llarg d'aquest proper cap de setmana, i la cloenda s'ha previst que se celebri dissabte vinent.

El col.loqui té com a centre d'atenció les relacions entre García Lorca, Dalí i Buñuel durant el període comprès entre 1922 i 1936, anys en què els tres artistes desenvolupen una activitat conjunta força significativa.

Les sessions del col.loqui es desenvoluparan seguint quatre aspectes ben diferenciats: debats de caire científic, reservats a especialistes en el tema; sessions de caire públic amb projeccions cinematogràfiques, conferències i taules rodones; cinema surrealista i cinema dels surrealistes; exposició Lorca-Dalí-Buñuel amb el títol «Màscara i suplicis».

Una vintena de participants

Aquest col.loqui internacional aplega una vintena d'escriptors i investigadors francesos, espanyols, italians i suïssos, marcadament reconeguts com a especialistes en el tractament de l'obra de cadascun dels tres artistes.

Els organitzadors han assenyalat que «els debats consistiran en una confrontació de punts de vista i anàlisi de l'obra respectiva en els camps del cinema, la història de l'art i la literatura. I això amb uns autors que tenen la particularitat d'haver estat



Les relacions entre Salvador Dalí —a dalt a l'esquerra—, Luis Buñuel —a dalt a la dreta— i García Lorca —a baix— ocupen el col.loqui que se celebra aquesta setmana a Lió. (Fotos Arxiu DIARI DE GIRONA).

molt lligats biogràficament durant el període analitzat».

En aquest sentit s'esmenta el cinema de Buñuel per a Dalí i també per a Lorca, el dibuix i la pintura de Dalí lligats amb Buñuel i García

Lorca i, finalment la literatura de García Lorca per a Dalí i Buñuel.

Tots els treballs de les jornades estaran acompanyades de mostres de diferents estudis realitzats sobre les tres figures i també amb un

recull de textos, dibuixos i altres peces de l'obra dels tres. Així, els treballs de les tres primeres jornades del col.loqui científic «es recolzaran amb treballs, textos o obres recentment descoberts

com, per exemple, una obra de Lorca escrita a Nova York l'any 1929 al voltant del món financer, diversos textos literaris inèdits de Buñuel, dibuixos inèdits de Lorca i els recents estudis dels professors Santos Torroella sobre les èpoques freudianes i lorquianes de Dalí, així com la correspondència entre el pintor i l'escriptor, també coneguda en data recent».

Tot el debat científic anirà coordinat per Maria Laffranque, director del centre d'investigació d'una universitat francesa i comptarà amb la participació de professors d'universitat i especialistes diversos procedents de París, Burdeos, Tolosa, Clermont-Ferrand, Saragossa, Figueres, Sevilla, Barcelona, Madrid, Roma, Bolònia i Pàdua, entre altres.

També s'anuncia la presència d'Ian Gibson, autor d'una biografia de Lorca, que presentarà la segona part del seu estudi amb importants dades. Tots aquests debats es recolliran en una publicació que es traduirà a diversos idiomes.

Altres actes

A part del col.loqui científic pròpiament dit, a Lió es desenvoluparan dos debats públics —divendres i dissabte vinent— amb la presència de la majoria dels assistents. També hi ha prevista la celebració de la quinzena de cinema surrealista, que s'allargaria fins al dia 30 de gener, i igualment hi ha programada una exposició sobre els tres artistes, que durarà fins al 5 de febrer.

De les dues taules rodones programades per aquest cap de setmana, cal destacar la que portarà per títol «Era una vegada a Cadaqués» en la qual Ian Gibson, un dels especialistes convidats a les sessions, analitzarà la relació que els tres artistes varen mantenir a la vila costabrenca.

Així mateix, el darrer debat portarà per títol «Sant Sebastià entre Lorca i Dalí: clau iconogràfica d'una amistat», dirigit pel professor empordanès Rafael Santos Torroella i en el qual s'intentarà aclarir la presència de la figura d'aquest sant a l'obra escrita i gràfica dels dos artistes que fins i tot podria guardar relació amb el patró d'un dels carrers més antics de Figueres —el de la Jonquera— en el qual es venera una capella dedicada al sant amb una figura que mostra el seu ja conegut suplici, en morir martiritzat per les fletxes.

Cadaqués ha estat el nexa d'unió entre els tres artistes

J.M^a B.V.

Cadaqués.— La vila de Cadaqués ha estat el nexa d'unió entre Salvador Dalí, Federico García Lorca i Luis Buñuel. Entre els anys vint i trenta, els tres artistes coincidiren en aquesta població que ja aleshores començava a esdevenir un centre internacional de gent dedicada a les belles arts.

Dalí, Després de conèixer García Lorca a Madrid durant la seva estada com a estudiant a l'Acadèmia de San Fernando, ràpidament el convidà a passar les vacances d'estiu a la casa que el pare del pintor tenia a Cadaqués. D'aquella època neix una profunda amistat que fins i tot s'ha afirmat que ha-

via esdevingut relació amorosa.

Dalí ha confessat que el poeta «estava enamorat de mi. Però es va quedar en una amistat, encara que jo penso que va continuar enamorat de mi». García Lorca, però, sembla que també va tenir la complaença d'Anna Maria Dalí, amb la qual va mantenir una llarga correspondència, una part de la qual s'ha fet pública recentment.

De l'amistat Dalí-Lorca neix la lectura, per primera vegada en públic, d'una de les grans obres del poeta, «Mariana Pineda», feta a Cadaqués, aquest proper estiu farà justament seixanta-dos anys. També a la Residencia de Estu-

diantes, a Madrid, Dalí entrà en contacte amb Luis Buñuel. Es diu que els tres eren companys inseparables, tot i que després la ideologia política del cineasta els va distanciar enormement. Cal recordar que Buñuel fou un antifranchista que va morir a l'exili, mentre que Dalí fou un admirador de l'anterior règim.

Dalí i Buñuel varen fer pel·lícules junts fins al punt que el guió de «Le chien andalou» es va realitzar a Cadaqués, segons reconeixen els biògrafs del pintor. També «L'âge d'or» va tenir una estreta vinculació amb la vila marinera, havent proposat Dalí que el Cap de Creus fos un dels escenaris.



La vila de Cadaqués va actuar com a nexa d'unió en la relació dels tres artistes. (Foto Arxiu DIARI DE GIRONA).